

Tárgy neve: **Földrajzi megismerési módszerek**

Tárgy kódja: frmegisl22go

Tárgyfelelős neve: dr. Makádi Mariann

Tárgyfelelős tudományos fokozata: PhD

Tárgyfelelős MAB szerinti akkreditációs státusza: AT

### **Az oktatás célja**

- Tudás: A hallgató ismerje a komplex földrajzi megismerés sajátosságait, a természettudományos és társadalomtudományos elveken alapuló megismerés módszereit, fontosabb eszközeit. Ismerje a földrajztanításban használható adatbázisok és szoftverek alkalmazásának jogi, technikai-szervezési szabályait és lehetőségeit, a használatukhoz kapcsolódó tanítási és tanulási stratégiákat; ismerje a mesterséges intelligencia földrajzoktatásban történő felhasználásának lehetőségeit.
- Képesség: Rendelkezzen megfelelő szintű digitális kompetenciával.
- Attitűd: Tanárként majd építse tanítási gyakorlatát tanulói adatgyűjtésekre, megfigyelésekre, vizsgálódásokra; kiemelt figyelmet fordítson a tapasztalati, a vizuális és a szövegszerű tanulási készségek fejlesztésére.
- Autonómia és felelősségvállalás: Váljon elkötelezetté az általa nyújtott lehetőségek felhasználásában (információ- és adatgyűjtés, adatfeldolgozás, adatbázis- és digitális-térkép-használat).

### **Az oktatás tartalma**

- A természettudományos megismerési módszerek (kiemelten: megfigyelés, vizsgálódás, kísérletezés, lényegkiemelés, modellezés, rendszerezés) alkalmazásának szakmódszertani feltételei, lehetőségei.
- Az iskolai földrajztanításban alkalmazott legfontosabb földrajzi vizsgálatok: anyagok (ásványok, kőzetek, talaj, víz, levegő) és mozgásjelenségek.
- A társadalomtudományos megismerési módszerek alkalmazása (kiemelten: állapotfelmérés, mérlegelés, stratégiai tervezés, döntésindukció, információkezelés és -alkalmazás, esetelemzés).
- A tanulási technikák tantárgyspecifikus vonatkozásai: a szövegszerű tanulás, a kérdésekkel és a kérdezéssel kapcsolatos módszertani elvárások; a kérdezés képességének fejlesztése; a grafikus szervezők szerepe a földrajztanítási-tanulási folyamatban.
- A tudományos kommunikáció szabályainak érvényesítése a földrajztanítási-tanulási folyamatban.
- Az információs és kommunikációs technológia által nyújtott új lehetőségek és alkalmazásuk feltételei a földrajzórán és a tanórán kívül.
- Intelligenszköz-használat a földrajztanítási-tanulási folyamatban, a digitális tartalom használata, feldolgozása, alkotása és bemutatása.

A kurzusba kb. 30%-ban beépülnek a KKK kollaborációs térrel, oktatástechnikai innovációval és mesterséges intelligenciával kapcsolatos követelményei.

### Az értékelés rendszere

A kurzus során a hallgatók részben megismerési technikákkal kapcsolatos feladatokat oldanak meg kiscsoportokban, illetve online technikákra épülő egyéni beadandó feladatokat készítenek. A feladatmegoldások során nyújtott teljesítményük alapján ötfokozatú gyakorlati jegyet kapnak.

### Irodalom

- Makádi M. (szerk., 2013): Tanulási-tanítási technikák a földrajztanításban. – Eötvös Loránd Tudományegyetem – Prompt Kft., Budapest. ([link](#))
- Makádi M. (szerk., 2013): Vizsgálati és bemutatási gyakorlatok a földrajztanításban. – Eötvös Loránd Tudományegyetem – Prompt Kft., Budapest. 345 p. ([link](#))
- Prievara T. – Lénárd A. – Katona N. (2020): Digitális pedagógia a közoktatásban. – Oktatás 2030. Eszterházy Károly Egyetem, Eger. 57 p. ([link](#))
- Teperics K. – Sáriné Gál E. – Németh G. – Sütő L. – Homoki E. (2015): Földrajztanítás – válogatott módszertani fejezetek. Kézikönyv. – Debreceni Egyetem Tanárképző Központ, Debrecen. pp. 109–160. ([link](#))

### Az oktatás célja angolul

- The student should be familiar with the characteristics of complex geographical knowledge, the methods and main tools of knowledge based on natural and social science principles.
- If you become a teacher, build your teaching practice on student data collection, observations and investigations; pay particular attention to the development of experiential, visual and textual learning skills.
- Be familiar with the legal, technical and organisational rules and possibilities of using databases and software in geography teaching, and the teaching and learning strategies associated with their use; be familiar with the possibilities of using artificial intelligence in geography teaching.
- Have an appropriate level of digital competence and become committed to using the opportunities it offers (information and data collection, data processing, database and digital map use).

### Az oktatás tartalma angolul

- The methodological conditions and possibilities of applying scientific methods of cognition (e.g. observation, investigation, experimentation, elicitation, modelling, systematisation).
- The most important geographical investigations used in school geography: materials (minerals, rocks, soil, water, air) and phenomena of movement.
- Application of social science methods of cognition (e.g.: assessment, reflection, strategic planning, decision induction, information management and application, case analysis).
- Subject-specific aspects of learning techniques: text-based learning, methodological expectations of questions and questioning; developing questioning skills; the role of graphic organisers in the geography teaching-learning process.

## Tárgyleírás – OTAK 2022-től, szakmódszertan

- The use of the rules of scientific communication in the geography teaching-learning process.
- New opportunities offered by information and communication technologies and the conditions for their use in and outside the geography classroom.
- Use of intelligent tools in the geography teaching-learning process, use, processing, creation and presentation of digital content.

### **Az értékelés rendszere angolul**

During the course, students will work partly on tasks related to cognitive techniques in small groups and partly on individual assignments based on online techniques. They will receive a practical mark out of five based on their performance in the assignments.